

#SPORI OPORAVAK#

Europska komisija (EK) predviđa da će hrvatsko gospodarstvo ove godine pasti 9,6 posto, iduće godine rasti 5,7 posto, a pretkriznu razinu bi trebalo dosegnuti 2022.godine.

Prema jesenskim ekonomskim prognozama koje je Komisija objavila u četvrtak, očekuje se pad hrvatskog gospodarstva od 9,6 posto, sljedeće godine rast od 5,7 posto, a 2022. rast od 3,7 posto.

"Očekuje se da će se hrvatsko gospodarstvo snažno smanjiti 2020. godine zbog pandemije covida 19. Djelomični oporavak se očekuje 2021. zahvaljujući privatnoj potrošnji i investicijama, ali se ne očekuje da će dostići pretkriznu razinu prije 2022. godine", navodi Komisija u svojim prognozama.

U prethodnim, ljetnim prognozama objavljenim 7. srpnja, Komisija je predviđala pad hrvatskog gospodarstva ove godine od 10,8 posto, ali i nešto brži oporavak sljedeće godine, 7,5 posto.

U proljetnim ekonomskim prognozama, prvim ekonomskim prognozama nakon izbijanja pandemije koronavirusa, objavljenim 6. svibnja, Komisija je procijenila da će se hrvatski BDP u ovoj godini smanjiti za 9,1 posto, a sljedeće godine rasti za 7,5 posto.

Nesigurnost i postojeća ograničenja putovanja utječu na izvoz, uključujući turizam, kažu u EK-u. Očekuju kako će se tržište rada polako oporavljati, a nakon naglog pogoršanja, javne financije trebale bi se poboljšati 2021. i 2022., ali se očekuje da će tekući račun platne bilance ostati u deficitu samo 2020. i 2021. godine.

Moguće uvođenje strožih mjera radi suzbijanja covida 19 predstavlja kratkoročno negativan rizik za prognoze. S druge strane, kao pozitivan rizik, što znači brži oporavak nego što se sada predviđa, mogu biti ulaganja iz Mehanizma za oporavak i otpornost, što nije uključeno zbog oskudno dostupnih informacija, kaže se u izvješću EK-a.

EK navodi da je tržište rada brzo reagiralo na poremećaj ranije ove godine te da nezaposlenost raste od travnja, kao i da je sezonski rast zapošljavanja zbog turističke sezone bio je manje izražen nego prethodnih godina. Očekuje daljnje pogoršanje uvjeta na tržištu rada u drugom dijelu 2020. godine, budući da će vladine mjere potpore plaćama u velikoj mjeri isteći.

Niska inflacija, proračunski deficit 6,5 posto, a javni dug 86,6 posto BDP-a

EK prognozira i spor oporavak, jer do kraja 2022. ni zapošljavanje ni nezaposlenost vjerojatno neće dosegnuti razinu iz 2019. godine. Pri tome bi, kako se navodi, nominalni rast plaća trebao biti ograničen 2021. i 2022., što bi trebalo pomoći u ublažavanju negativnog utjecaja znatnog pada BDP-a u 2020. na jedinični trošak rada.

Cijene energije trebale bi kratkoročno potaknuti potrošačke cijene, jer se očekuje da će temeljna inflacija ostati niska. Očekuje se kako će stopa inflacije pasti na 0,1 posto u 2020. godini i popeti se na 1,5 posto do 2022. godine.

EK ističe da javne financije nose najveći teret krize u 2020. godini. Očekuje da će proračunski deficit dosegnuti 6,5 posto BDP-a zbog snažnog gospodarskog usporavanja i mjera usmjerenih na očuvanje zaposlenosti i poslovanja. Najvažnije od tih mjera, koje zajedno čine do tri posto BDP-a, odnose se na subvencije za plaće zaposlenika.

Porezni prihodi trebali bi se po EK-ovu očekivanju snažno smanjiti s padom potrošnje kućanstava i turista, posebice utječući na prihode od PDV-a. Smanjenje doprinosa i prihoda od poreza na osobni dohodak trebalo bi biti manje izraženo jer su vladine mjere štitile zapošljavanje i plaće. Subvencije za plaće i plaće u javnom sektoru trebali bi potaknuti snažan rast rashoda dok se primjenjuju prethodno dogovoreni kolektivni ugovori. Troškovi kamata trebali bi se smanjiti unatoč znatnom novom zaduživanju jer se dospjeli dug refinancira po vrlo niskim stopama.

U sljedeće dvije godine (2021. i 2022.) EK očekuje snažan oporavak poreznih prihoda zbog potrošnje kućanstava, zapošljavanja i plaća. Oporavak bi trebao biti relativno snažan što se tiče doprinosa i PDV-a te nešto slabiji što se tiče poreza na dohodak, budući da smanjenje stope poreza na dohodak stupa na snagu 2021. godine, a tvrtke prenose svoje gubitke.

Korištenje fondova EU trebalo bi povećati prihode 2021. godine, dok se 2022. očekuje umjereniji rast. Rast rashoda trebao bi se smanjiti 2021. godine, nakon snažnog rasta 2020. godine, a povećati 2022. Očekuju se dodatne uštede na servisiranju duga.

Proračunski deficit s ovogodišnjih 6,5 posto BDP-a, sljedeće godine trebao bi po EK-ovoj prognozi pasti na 2,8 posto, a 2022. porasti na 3,2 posto BDP-a, pod pretpostavkom da se politika neće mijenjati.

Što se tiče javnog duga, EK predviđa da će ove godine skočiti, kako zbog velikog pada BDP-a tako i zbog nagomilavanja novog duga za financiranje deficita. Ove godine javni dug trebao bi dosegnuti 86,6 posto BDP-a, sljedeće pasti na 82,4 posto, a 2022. godine na 81,7 posto BDP-a.

Komisija navodi da su prognoze za cijelu Europsku uniju zbog epidemiološke situacije podložne izuzetno visokom riziku i nesigurnosti.

Prema jesenskim prognozama, gospodarstvo u eurozoni trebalo bi pasti 7,8 posto ove godine, a sljedeće godine rasti 4,2 posto i 3 posto 2022. godine. Na razini cijele Unije, gospodarstvo bi trebalo pasti 7,4 posto ove godine, a sljedeće godine rasti 4,1 posto i tri posto 2022. godine.

Najveći pad ove godine očekuje se u Španjolskoj 12,4 posto i Italiji, 9,9 posto, a najmanji u Litvi, minus 2,2 posto i Irskoj, minus 2,3 posto.

(Hina)

EK: Pad hrvatskog BDP-a ove godine 9,6 posto, povratak na pretkriznu razinu 2022.

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Četvrtak, 05 Studeni 2020 11:55

Objavljeno: Četvrtak, 05 Studeni 2020 11:55

